

L'ensenyament en català a vista d'ocell.

En aquest moments els alumnes de les Illes Balears tenen oportunitats desiguals per rebre l'ensenyament en català, depenent del lloc on viuen.

Tot i que legalment tots els alumnes hi tenen dret, a l'hora de la veritat per poder-lo exercir s'ha de confiar en l'atzar. Si els pares dels alumnes que no tenen ensenyament en català per al seu nivell al seu municipi, reclamen el seu dret a l'Administració, reben com a molt un afable copet a l'esquena.

Al nivell de pre-escolar i EGB, hi ha uns quants termes municipals on encara no es fa ensenyament en català, i uns quants altres on només s'hi fa alguna assignatura en algunes de les escoles (vegeu el mapa).

A Mallorca, els índexs més elevats de població castellano-parlant es troben a Calvià, Palma, Alcúdia, Inca i Manacor. D'aquests municipis només a Manacor, Palma i Alcúdia, es pot rebre ensenyament en català a EGB. Sortosament molts de professionals de l'ensenyament han comprès que els alumnes de famílies castellano-parlants que viuen en zones molt

castellanitzades tenen dret a ser mallorquins com els altres i que la millor manera d'ensenyar-los català és fer del català la primera llengua de l'escola. Els qui encara no ho han comprès, s'haurien de demanar: si l'escola no els ensenya català, qui els n'ensenyarà?.

A la zona interior de Mallorca (excepte els grans nuclis de població) podríem dir que l'alumnat és majoritàriament catalanoparlant. Això fa que molts de mestres parlin, en general, en català als alumnes. Però no tots han assumit que la seva llengua no és només per parlar i encara ensenyen a llegir, escriure, multiplicar, i un llarg etcètera, en castellà i així contribueixen a mantenir la situació diglòssica de la nostra llengua. Podem veure com en alguns d'aquests municipis no hi ha cap escola que faci res en català (vegeu el mapa) i en d'altres només alguna escola hi fa alguna assignatura.

Als municipis que si que fan ensenyament en català, podríem dir que en general són les escoles públiques les que se n'ocupen, mentre que les pri-

vades (que en alguns casos escolaritzen la majoria de la població) no hi fan ni una assignatura. Hi ha algunes excepcions, com és el cas de Sóller, on una de les escoles privades fa anys que fa ensenyament en català mentre que l'única escola pública gran només hi fa assignatures.

Quant a l'ensenyament secundari, no hi ha cap centre que estigui en condicions de garantir una línia completa d'ensenyament en català. Bastants de centres a Mallorca ofereixen assignatures en català i, fins i tot, alguns centres hi ofereixen algun curs sencer. Però la situació va variant de curs en curs segons com es distribueix el professorat capaç d'impartir l'ensenyament en català. De moment, sembla que on hi ha més oportunitats de fer assignatures en català és a Palma, Manacor i Inca.

A Menorca, a pre-escolar i EGB es fa ensenyament en català a gairebé tots els municipis (vegeu el mapa). No es pot dir el mateix de l'ensenyament secundari, ja que només hi ha algun centre que hi fa algunes assignatures. Això fa que la desconnexió

entre els dos nivells d'ensenyament sigui molt diferent.

A Eivissa i Formentera es fa ensenyament en català a l'escola de Sant Rafel i algunes assignatures a Eivissa. Això pel que fa a EGB, i pel que fa a l'ensenyament secundari tampoc podem donar encara cap bona notícia.

Durant els darrers dos anys veiem un augment de les escoles privades que comencen a fer alguna assignatura en català i com es van consolidant als centres públics (i a alguns de privats) que ja ho fan des de fa uns quants anys.

Si comparem la situació amb la de fa vint anys, podem comprovar que hem avançat. Llavors el mapa hauria estat tot negre. Potser podem estar contents, però encara queda molta feina per fer i moltes actituds per canviar.

Elisabet Abeyà

Assesora d'ensenyament a la

Campanya de Normalització Lingüística

EGB en català

- Es fa ensenyament en català com a mínim en un centre d'aquests municipis.
- Es fan algunes assignatures en català com a mínim en un centre d'aquest municipi.
- No es fa cap assignatura en català en cap centre d'EGB d'aquests municipis.

